

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep
0030 OSLO

Att: Heidi Karlsen

12. april 2010
Vår ref: mej/od

HØRINGSUTTALELSE VEDRØRENDE NOTAT OM DATALAGRING

1. Innledning

TDC viser til høringsbrev og høringsnotat datert 8. januar 2010 vedrørende implementering av datalagringsdirektivet i Norge. TDC vil med dette gi våre kommentarer til et utvalg av de synspunkter som fremmes i høringsnotatet.

TDC er en nordisk totalleverandør av data- og teletjenester. Vi opererer i øvre del av bedriftsmarkedet og i offentlig sektor. Vi har 220 ansatte i Norge fordelt på kontorer i Oslo, Bergen, Stavanger og Kristiansand. Vi tilbyr løsninger av høy kvalitet til det profesjonelle segmentet.

2. Generelt om innføring av datalagringsdirektivet i Norge

Datalagringsdirektivet er svært omstridt både i Norge og i EU. Det er fortsatt mange land som har implementert direktivet, og flere nasjonale domstoler vurderer direktivet i forhold til statsforfatningen og nasjonale bestemmelser om personvernet.

EU kommisjonen vurderer for tiden om direktivet har oppfylt sine opprinnelige formål både når det gjelder harmonisert regulering av datalagringsforpliktelser i medlemslandene samt effektiv kriminalitetsbekjempelse. Det forventes at resultatet av denne evalueringen foreligger i september 2010.

TDC har fått kjennskap til at utredningen på det nåværende tidspunkt ikke kan se at EU har fått den ønskede harmonisering av datalagringsforpliktelsene da implementeringen til nå har vært svært varierende. Videre viser arbeidet at reglene virker svekkende for konkurransen i enkelte land.

Dette gir god grunn til at vi i Norge bør avvente den endelige rapporten før vi tar endelig stilling til de spørsmål som reises i høringsnotatet. Videre bør de ansvarlige departementer også avvente utarbeidelsen av aksjoner og tiltak i kjølvannet av rapporten. Dette er etter vårt syn derfor et lite egnet tidspunkt å vedta en lovgivning om dette i Norge.

3. Kommentarer til enkelte punkter i lovforslaget

3.1 Ulike hensyn som må avveies

Ved vurderingen av om det skal innføres en plikt til datalagring nevner høringsnotatet tre hensyn som er motstridende; 1) Effektiv kriminalitetsbekjempelse i en digital verden, 2) beskyttelse av privatlivets fred og 3) konkurransen i markedet for elektronisk kommunikasjon.

TDC mener at implementering av datalagringsdirektivet vil kunne påvirke konkurransen i markedet for elektronisk kommunikasjon. En liten aktør vil ikke ha tilsvarende ressurser å benytte til lagring og utlevering av data som det de største aktørene besitter. Utformingen av plikten vil derfor kunne få konkurransevridende effekt.

Samtidig vil plikten til en omfattende lagring og krav til utlevering av data kunne innebære en etableringsbarriere for små aktører da det krever betydelige ressurser som er utenfor en aktørs normale virksomhet.

Plikten rammer også ulike teknologier forskjellig når de tradisjonelle kommunikasjonstilbyderne må oppfylle kravene, mens applikasjonsbaserte leverandører ikke må forholde seg til kravene. Dette til tross for at det er vanlig å kommunisere via eks MSN. Dette innebærer at individer som ønsker å forhindre at deres aktivitet blir registrert lett kan oppnå dette.

3.2 Hva skal lagres

Når det gjelder den data som skal lagres så er det viktig for oss å presisere at en utlevering av denne data må være basert på den faktiske kvalitet som er lagret. Det må ikke under noen omstendighet kreves at dataene skal oppgraderes og bearbeides.

Utviklingen av servere mv. viser at det blir mulig å lagre store mengder av informasjon. Vi synes derfor det er viktig at det spesifiseres konkret hvilken informasjon som skal lagres. Videre er vi enige i at øvrig informasjon skal slettes så snart fakturering er foretatt, ref notatets punkt 4.5.

Vi har på det nåværende tidspunkt ikke tatt stilling til samtlige av de eksempler som nevnes i punkt 4.4 i høringen. Det er vår anbefaling at følgende punkter ikke skal omfattes av et eventuelt lagringskrav;

- Lagring av mislykkede kommunikasjonsforsøk
- Lagring av trafikktype (tale/data etc)

- Lagring av mobil celleID i løpet av eller etter oppkall
- Lagring av IMEI
- Lagring av MAC-adresser (id-numre på nettverkskort)

TDC anbefaler videre at det klargjøres hvilket ansvar teleoperatørene har for kvaliteten på lagrede data. Vi mener også at det må presiseres at teleoperatørene ikke er ansvarlig for eksempelvis falske, manipulerte eller feil data.

3.3 Lagringssted

TDC finner at det er fornuftig å legge til rette for at dersom en lagringsplikt innføres så er det viktig å ha muligheten for at selskaper i ulike land kan samlokalisere sin lagring. Vi støtter derfor departementenes forslag om at den enkelte tilbyder selv skal kunne velge lagringsløsning.

3.4 Lagringstid

I følge EU direktivet skal de relevante data lagres for en periode på mellom 6 måneder og to år. Ved fastsettelse av lagringsperioden bør det tas utgangspunkt i erfaringsmessige etterforskningsbehov.

EU kommisjonens undersøkelse av datalagringsdirektivets effekt viser at 70% av den lagrede data brukes innen 3 måneder etter lagring. 85% brukes før de er 6 måneder gamle.

Det foreligger ingen objektiv dokumentasjon for å begrunne hvorfor en eventuell lagring skal finne sted ut over 6 måneder. Det vil dermed være uforholdsvis tyngende å pålegge en plikt ut over 6 måneder, og TDC mener derfor at 6 måneder er tilstrekkelig lenge å lagre data.

3.5 Krav til lagring og levering av lagrede data

Høringsnotatet konkluderer ikke på spørsmålet rundt hvilke format eller krav det skal stilles til data eller tempo for utlevering.

TDC er av den oppfatning at en omfattende plikt til å lagre "nye" data vil medføre omfattende investeringer og store driftsmessige kostnader. Oppgraderinger av infrastrukturen er påkrevd for å produsere og tilgjengeliggjøre slike data i det hele tatt.

Per i dag finnes det få eller ingen standardiseringer på dette området i motsetning til CDR – format (Call Detail Records (CDRs) som er velegnet for avregning av telefonitjenester verden rundt.

TDC vil her påpeke at det er viktig at vi i Norge her følger internasjonale standarder slik at kravene er harmonisert i Europa.

3.6 Administrative og økonomiske konsekvenser

For det tilfelle at departementene ønsker å pålegge en omfattende plikt til å lagre data, må kostnadene i forbindelse med dette dekkes av myndighetene. Den enkelte aktør har ingen egeninteresse av å lagre data som vi her omhandler.

Våre erfaringer i Danmark viser at implementeringen av datalagringsdirektivet har kostet mye og at den lagrede data ikke brukes til de tilsiktede formål. Derimot ser man i Danmark løpende ønsker om å benytte de lagrede data til etterforskning generelt.

De europeiske datatilsyn melder også om at deres hovederfaringer er at data benyttes til andre forhold enn det som opprinnelig var intensjonen. De erfarer videre at det forekommer uautorisert tilgang til data, og ser en fare ved at mange ansatte i selskapene har tilgang til dataene.

I og med at det er myndighetenes interesse at lagring skjer vil det derfor være rimelig at tilbydernes kostnader forbundet med dette dekkes av de samme myndighetene.

Full kostnadsdekning av tilbydernes merkostnader knyttet til lagring og utlevering av data er også den eneste måten å sikre at et slik pålegg ikke får konkurransevridende effekt. Det viser her til våre kommentarer i punkt 3.1.

4. Oppsummering/avslutning

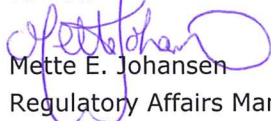
Vi mener at en innføring av plikt til datalagring på bakgrunn av datalagringsdirektivet er et uforholdsvis stort inngrep både for den private bruker samt de virksomheter som skal etterleve denne plikten. Dette sett i forhold til den dokumenterte nytteverdi lagringen gir.

Videre mener TDC at de foreløpige konklusjoner fra EU kommisjonens evaluering av datalagringsdirektivet viser, etter det vi er kjent med, at de opprinnelige mål for direktivet ikke er opp nådd. Dette gir god grunn for at vi i Norge bør avvende den endelige rapporten samt de medfølgende tiltak før vi tar stilling til de spørsmål som reises i høringsnotatet. Det er etter vårt syn derfor et lite egnet tidspunkt å vedta en lovgivning om dette i Norge.

TDC vil avslutningsvis gjøre oppmerksom på at vi er medlem av bransjeorganisasjonen IKT-Norge, og at vi stiller oss bak deres høringsuttalelse. Spørsmål kan rettes til undertegnede på telefon 93081017.

Med vennlig hilsen

TDC AS

Mette E. Johansen

Regulatory Affairs Manager